

Inleiding in Pirke Avot – Ines

Deze studie is hoofdzakelijk gebaseerd op de eerste cursus geschiedenis van Yeshivat Shuvu, gegeven door Rabbi Bernstein.

Voordat de Eerste Tempel vernietigd werd, was het Jodendom volledig gebaseerd op de Tempel.

Zoals de Tora zegt, kunnen we tot G-d naderen aan de hand van het *offersysteem*. Omwille van verschillende oorzaken, waarvan de grootste *avoda zara* (afgoderij) was, werd de Tempel door **Nebukadnezar** vernietigd en werd bijna heel het volk verbannen naar **Babylon**.

Om antwoorden te vinden op de verschillende vragen en zorgen die deze ballingschap veroorzaakten, kwamen zo'n 120 mannen samen. Velen daarvan waren al leider in Israël en er waren ook enkele profeten. De leider was de profeet **Ezra**. Hij stelde deze groep samen en dit werd 'de Mannen van de Grote Vergadering' of 'Ansjei Knesset haGedola' genoemd. De hamvraag was hoe ze als volk, als Joods volk, konden overleven in ballingschap. Ze besloten verschillende dingen en zo werd er een rechtssysteem; *Beit Din* ingesteld. Men richtte synagogen op, *Beit Tefilin* of *Beit Knesset* en men bouwde scholen waar Tora onderwezen werd, *Beit Midrasj*. De dienst in de synagogen draaide volledig rond het hoofdprincipe van de Mannen van de Grote Vergadering; namelijk: 'Als je een mitsva (gebod) niet volledig kan doen, doe dan zoveel als je kan'. Dus: ze konden geen offers meer brengen, maar ze konden erover lezen, studeren en bidden.

Perzië verovert Babylon en erft zo de Joodse Gemeenschap. Koning **Achasjveirosj** stelt **Esther** als koningin aan en het bekende *Poerim*-verhaal gebeurt. **Darjavèsj** wordt koning en stuurt Ezra terug om de Tempel te herbouwen. Omdat we ons op ons gemak voelden in ballingschap, gaat er maar zo'n 20% mee met Ezra om de Tempel terug op te bouwen.

Omdat synagogen perfect kunnen bestaan naast de Tempel, kwam het niet in hen op om te stoppen met het hebben van gebedshuizen. Daardoor was er nu ook veel minder kans op *avoda zara* (afgoderij), want als de Tempel te ver voor je was, dan had je wel een synagoge dichtbij.

Maar niet iedereen was het daarmee eens. Er ontstond hierover een scheiding tussen de kinderen van Israël.

Alexander de Grote was bezig aan zijn veroveringstocht en bereikte Jeruzalem.

Shimon haTsadiek was toen leider van de Mannen van de Grote Vergadering – hij was tevens de laatste leider ervan. Als Hogepriester wil hij Alexander de Grote tegenhouden om Jeruzalem in te nemen. Na hun ontmoeting spaart Alexander de Grote Jeruzalem en de Tempel onder bepaalde voorwaarden.

De Joden kunnen hun leven verder leven. De Mannen van de Grote Vergadering eindigt; een groepje leiders worden nu 'het *Sanhedrin*' genoemd. In tegenstelling tot de Ansjei Knesset haGedola had het Sanhedrin geen profeten.

Het Joodse volk in Jeruzalem moet leven onder Grieks bewind. De Griekse cultuur begint zijn invloed te hebben en zorgt voor heel wat verleidingen. Er is meer en meer assimilatie. Daardoor wordt de scheiding tussen hen die de synagogen wel nodig vonden en hen die dit niet nodig vonden, groter.

De **Proesjiem** (Farizeeën) zijn diegenen die de synagogen wel belangrijk vinden en onderwijzen dat het noodzakelijk is om de hele Tora te volgen. De **Tsedokim** (Sadduceeën) zijn diegenen die zeggen dat alleen de Tempeldienst nodig is, maar synagogen of andere dingen van de Tora, niet. Ze vinden dat het OK is om te assimileren, zolang je maar de regels van de Tempeldienst volgt. Dus in synagogen kwamen Sadduceeërs niet, dat waren instellingen van de Farizeeën.

Na Alexanders dood, wordt zijn rijk verdeeld en **Ptolemy** kreeg het bewind over Egypte en Israël. Hij gaf opdracht aan de Proesjiem om de Bijbel in het Grieks te vertalen. Zo kregen we de *Septuagint*.

Na Ptolemy kwam uiteindelijk **Antiochus Epiphanies** aan de macht en omdat hij een hekel had aan de Joden ontwijfde hij meteen de Tempel. Daarna volgt het verhaal van de **Makkabeeën** en het **Chanoeka**-wonder.

Hierna namen de Proesjiem de controle over het Sanhedrin en verminderde de politieke macht van de Tsedokim enorm. De Proesjiem bedachten om alle ideeën te organiseren van hoe we de Tora moeten toepassen. Ze ontwierpen de methode '*het argumenteren*'. Dat betekende dat het hoofd van het Sanhedrin, de *Nasi* (de prins), één kant van de discussie voor zijn rekening nam, en dat de 2e in leiderschap, de *Av Beit Din*, de andere kant van de discussie voor zijn rekening nam. Dit werden 'de *zugot*', de paren, genoemd. In totaal zijn er 5 zugot geweest. De laatste waren **Hillel** en **Sjammai**. De zugot hoorden dus kwesties van het Sanhedrin aan en ze discussieerden over de praktische toepassing van de Tora. Zo werd *jurisprudentie* (case law) ontwikkeld.

Na de dood van Hillel werd zijn zoon, **Shimon ben Hillel** de *Nasi* (of leider) van het Sanhedrin. Er werd geen *Av Beit Din* meer aangesteld en zo kwam er een einde aan de zugot. Na Sjimons dood, wordt **Gamliël de eerste** *Nasi*. Hij wordt ook de **Rabban** genoemd. Hij was het hoofd van het Sanhedrin tijdens **Jesjoea's** bediening. **Paulus** was één van de duizenden discipelen (talmidiem) van Gamliël.

In 70 na Christus werd de Tempel vernietigd. De grootste oorzaak was de *ongegronde haat* tussen de kinderen van Israël.

In die tijd zijn er vele Wijze Rabbijnen, zoals **Ben Zoma**, **Rabbi Akiva**, **Rabbi Shimon bar Jochai** (de **Rashbi**) en vele anderen. Door de Romeinse bezetting en vervolging zijn er twee grote centra waar de Wijzen zijn: in **Yavne** en in **Usha**. Dit laatste ligt in **Galilea**.

Een belangrijke Wijze die in Usha is opgegroeid, is **Yehuda haNasi**.

Hij is de Rabbi die ongeveer in het jaar 200 de mondelinge overlevering begint te organiseren en op te schrijven. Alles wat sinds Sinaï mondeling werd doorgegeven en waar de zugot over gediscussieerd hadden, schreef hij cryptisch neer. Dit geschrift wordt de **Misjna** genoemd.

Normaal beginnen *Traktaten* (masèchèt) uit de Misjna volgens onderwerp. Bijvoorbeeld: Traktaat Sjabbat gaat over Sjabbat. Ja, er wordt vaak van het onderwerp afgeweken, maar er blijft steeds een basisonderwerp.

Het eerste deel van de Misjna is anders. Dit eerste deel wordt **Pirke Avot** genoemd en is eigenlijk wijsheid van de Wijzen. Het zijn dus als het ware allemaal *wijze spreuken van grote Rabbi's*.

Oorspronkelijk was het traditie om de hoofdstukken van Pirke Avot te lezen op de Sjabbatdagen tussen Pèsach en Sjavoe'ot (Pasen en Pinksteren), maar ondertussen worden de hoofdstukken nu gelezen op de Sjabbatdagen tussen Pèsach en Rosj haSjana (Pasen en Joods Nieuwjaar).

Ook tijdens de week bestudeer je Pirke Avot.

In de Dasberg Sidoer vind je Pirke Avot op p. 191.

Er is een inleidend stukje, Sanhedrin 10:1, dat vóór elk hoofdstuk gelezen wordt en je sluit elk hoofdstuk af met Makkot 3:16